

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostolna peti-
vrtica K 1'80, osmrtine
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrtica po
K 2'50; večkrat. objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stana
— 60 vinarjev. —

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 95, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Program in taktika soc. demokracije.

Program socijalne demokracije temelji na znanstvenem spoznanju Karla Marxa. Ta je dal poprej precej megleni in čustveni ideji socializma trdno znanstveno podlago s tem, da nam je odkril 1. historični materijalizem in 2. nauk o nadvrednosti. Engels je čisto pravilno izrekel: S tem velikim odkritjem je postal socijalizem veda. Marx sam pa pravi takole:*

»Vse socijalno življenje se snuje na določenih, nujnih, od volje neodvisnih gospodarskih razmerah na gotov stopenj razvoja, ki se ravna po gmočnih proizvodnih silah. Skupnost vseh teh produktivskih razmer tvori gospodarsko sestavo družbe, realno bazo, na kateri se dviga pravna in politična stavba, in ki na njej tvori zavest gotove socijalne oblike. Od načina, kakšna je produkcija gmočnega življenja, le zavisen ves socijalni, politični in duševni življenjski razvoj... Kaka družabna oblika (fevdalizem, kapitalizem, socijalizem) nikdar ne propade, dokler je zadosti obsežna za vse razvite produktivne sile; nove, višje produktivne sile nastopijo šele takrat, ko so se izkotali gmočni življenjski pogoji v organizmu stare družbe.«

Ta nauk je povsem jasn in zahteva od nas čuta za razvoj. Kdor tega nima, ne bo nikoli poimil nauka socijalne demokracije in bo vedno nejasen o teh rečeh. Odtod tisti zmešani filozofi, ki dandanes propovedujejo socijalizem, ki te vse, samo znanstveni ne. Socijalna demokracija pa sloni na znanstvenem spoznanju, iz katerega je prešla svoja načela in iz katerega črpa tudi svojo taktiko.

Po naukih marksizma in socijalne demokracije mora pr nujni historičnega kapitalizma in po zakonih o nastajanju nadvrednosti kapitalizem sam iz sebe poroditi sina — socijalizem. Socijalizem je po teoriji socijalne demokracije nujna in neodvratna posledica kapitalizma.

Poslušajmo Marxa!

Razvoj kapitalizma ima neko gotovo mejo, preko katere ni več mogoč. Konkurenca tira kapitalizem vedno naprej. Da se produkcijo sceni se posamezna podjetja povečujejo in razširjajo. S produkcijo se množe produkti, ne pa tudi konsum; vsaj v isti meri ne. Za vso šiperprodukcijo ni dovolj odjemalcev in zato nastopajo »gospodarske krize«. Blago obliži v skladiščih, podjetniki delavce odpuščajo, obrati se ustavljajo, ve- lika brezposelnost nastane. Zaenkrat

* Kritični der politischen Ökonomie.

se odpirajo sicer vedno novi trgi, toda prišel bo čas, ko na vsej zemeljski obli ne bo nobenega kotička več, v katerega ne bi prodrla kapitalistična konkurenca. Velika industrija mora vedno aprej. Da se produkcijo sceni, svoje skrajne meje. To bo privedlo do končnega potoma kapitalizma.

Notranje nasprotstvo kapitalizma, ki je neizbežno, bo strle tudi njegov sistem. V tem sistemu pa že raste nov — socijalistični. Pogoje za socijalistični sistem produkcije ustvarja pa kapitalizem sam: Imetje vedno bolj združuje v rokah posameznih kapitalistov, delo bolj in bolj socijalizira, produktivnost dela izpopolnjuje z nadomeščanjem človeškega dela: s svojim nasilnim postopanjem sili delavce v organizacije, v katerih se bodo izšolali za vodstvo bodoče socijalistične družbe.

Notranje nasprotje kapitalistične družbe se pokazuje tudi v vedno srditejšem nasprotju med obema socijalnima razredoma te družbe, med buržoazijo in proletariatom. To nasprotje je razredni boj, ki mu je podlaga vedno večja razredna zavest delavstva.

Vsled koncentracije kapitala se število kapitalistov vedno manjša; proletarijat na drugi strani pa narasča v vedno večjo množico nemaničev. Čim manjše je število kapitalistov, temvečja je množica bed. Koncentracija kapitala ima zgodovinsko nalogo, da ustvari osnovo bodoče socijalistične družbe in da proizvaja proletarce kot njeno silo in družabno produkcijo kot njeno sredstvo.

Iz tega sledi povsem naravno tudi taktika marksizma in socijalne demokracije.

Prvič. Razredna zavest je prva. Delavski razred je treba vzgojiti, da spozna svoj položaj, da ga ume prav presoditi, da se organizuje ter pripravi in vsposobi za vodstvo družbe in njene produkcije.

Drugič. Kapitalizem se mora razviti, če hočemo priti do socijalistične družbe. Zato se mora razvoj kapitalizma pospešiti in spotoma vse storiti, da bodo dani vsi gmočni in duševni pogoji socijalizma, ko pride kapitalistična družba na vrhunc in se zruši vsled lastnih, nil takorekoč val rojenih nasprotij. V ta namen je treba pospešiti zlasti razvoj industrije, delavce socijalno zaščititi, da vsled prevleke bede duševno in moralno ne propadejo in da ostanejo zmogni izvesti v bodoči socijalni revoluciji svoje velike naloge. V ta namen snuje socijalna demokracija stanovske (strokovne) organizacije delavstva.

ki so napadalnega in obrambnega značaja.

Tretjič. Država je sredstvo kapitalizma. Zato se bojuje socijalna demokracija proti državi kot sredstvu kapitalizma. Dokler služi cerkev kapitalistični državi, toraj kapitalizmu v boju proti proletariatu, nasprotuje socijalna demokracija cerkvi v tej obliki. Zato hočemo, da bodi cerkev le duhovna institucija, svobodna in od države neodvisna. Zahtevamo torej ločitev cerkve od države.

Četrtič. Država naj ne bo sredstvo kapitalizma. Zato je potrebno, da se polasti njenega vodstva proletarijat. V ta namen je potrebno, da si proletarijat pridobi politično moč v državi. Zato zahtevamo splošno, enako in tajno volilno pravico. Volilni boj za socijalno demokracijo ni toraj le propagandna prilika, temveč je resen napor proletariata, da si osvoji politično moč in na ta način pospeši boj med delom in kapitalom.

Petič. Kapitalizem je povsod enak, on pozna le sebe samega, ker izvira iz gmočne podlage sedanje družbe. On ni naroden ni verski in sploh ne pozna nikakih ideologij. Kot tak je mednarodni. Zato mora biti tudi boj proletariata proti kapitalizmu mednarodni. Zato družji socijalna demokracija proletarce vseh dežel in narodov v skupno zvezo — v internacionalo. Ta delavska in-

ternacionala je prava, nesebična zveza vseh narodov na zemlji.

Naša doba ima veliko socijalistov, ki sicer govore in pišejo o socijalizmu, ki pa ne poznajo, ali vsaj pomanjkljivo, znanstveno spoznanje marksizma, na katerem temelji socijalna demokratska stranka. Že nieno ime pove jasno, da stremimo ne samo po politični, temveč tudi po družabni (socijalni) enakosti (demokraciji). Samo oni, ki priznava ta program, je socijalni demokrat in more biti član naše stranke. Ljudje, ki njenega programa ne priznavajo, ki niso marksisti, ki ne priznavajo socijalnega razvoja in negirajo razvojni nauk socijalne demokracije odnosno marksizma, pa ne spadajo v naše vrste. To je sicer samo ob sebi umevno, kar le to zadeva osebnega poštenja.

Nauk socijalne demokracije so potrdile dolgoletne življenjske izkušnje. Na tem programu si je delavstvo izbojevalo že veliko zmag in s hitrimi koraki stopa svoji veliki bodočnosti nasproti. Delavstvo je danes bolj ko kdaj poprej prepričano, da je bila dosedanja pot socijalne demokracije edino prava in ie zato ne bo zapustilo. V političnem pogledu stremimo za republiko, v gospodarskem za enakostjo. Na našem praporu pa se vije prelepi napis: Delu čast!

Nova vlada — zmaga reakcije.

V naši državi so pač nekoliko abnormne razmere. To menda vidi vsakdo, ki s trezno preudarnostjo presoja politični razvoj. V drugih državah so že davno volili svoje ustavne zbornice in tudi legalne zbornice, da si imajo povsod drugod še hušje gospodarske težkoče, kakor pri nas. Naši politiki pa ne pridejo iz malenkostnega koritarskega boja, s katerim drug drugega ovirajo pri delu.

Sedaj sta državnika zopet Protič in Korošec, ki sta že enkrat dokazala svojo sposobnost. In če si ogledamo listo ministrov, opazimo takoj, da so zastopane v tej vladi tako različne smeri in tako različne osebnosti, da je nemogoče misliti na resnost te nove vlade. Ministrstva so razdelili med osebe, ki nimajo za dotično stroko prav nobenega zmišla. Ali eno je doseženo: slovenski klerikalci so izvojevali tri mandate, po katerih so se jim že par mesecev slne cedile, kakor je bilo posneti iz klerikalnega časopisa.

Gospod dr. Korošec je minister železnice, predsednika Protiča poznamo. Roškar ima kmetijsko ministristvo, dr. Kovačević šume, soc. politiko dr. Šurmin, ki se še nikdar ni bavil s takimi vprašanji. Gospodje so

si mislili, hvala bogu, da imamo ministra, če kaj zna ali ne, to je poststranskega pomena. Na ta način so zasedli ministrske stolce ljudje, ki nimajo razumevanja za vsa potrebna vprašanja. Značilna osebnost je tudi minister za trgovino in industrijo, gospod Stojan Ribarac. Kako naj ima ta mož razumevanje za trgovino in industrijo? V Sloveniji stoji industrija in deloma tudi trgovina pred krizo. In Ribarac naj ugodno reši to pretečo krizo, ki utegne zadeti nad stotisoč delavcev, če ne bo država poskrbela, da dobi industrija potrebne surovine.

Naloge nove vlade so velike. Zdi se nam pa, da se bo vse tisto gorje, vsa tista mizerija, ki so klerikalni listi tako radi in s tako zlobnostjo pisali o njej za prejšnje vlade, šele sedaj uresničila, ker za vse ogromno delo je potreba krepkih sil s trdnim programom. Senilni ljudje brez vsakršne izkušnje, brez znanja in energije, pa morajo postati nesreča.

Z ozirom na vse okoliščine in magari obljube, s katerimi obsiplje sedaj klerikalni tisk našo javnost, smo vendar pesimisti, zakaj dve leti že skoraj obstoja država in prav tisti

ljudje, ki sede danes v vladi, so dokazovali ves ta čas s svojimi skupinami vred, da nimajo prav nobenega enotnega programa. In vlada brez programa, vlada, ki se rekrutira iz pisanega konglomerata popolnoma si nasprotnih strank in stranic, ne more delati, nima bodočnosti. Vrhutega pa niti nova vlada nima postavne večine (kvoruma), da bi mogla zakonito sklepati.

Tako smo prišli z dežja pod kap. Od nove vlade zahtevamo mi v prvi vrsti volitve in upoštevanje zahtev, ki jih ima industrija in ljudstvo sploh. Hazardnih iger z delavstvom ne maramo in ne bomo trpeli.

K zamenjavi kronskih bankovcev.

Ne varajte občinstva!

Velik zločin napravi sedanja Protič-Koroščeva vlada, če vstavi zamenjo kronskih bankovcev z novimi. Mi smo dosti jasno povedali, da zamenja sama ne izpremeni vrednostni krone, pač pa je potrebna zamenja, ker se uvaža v državo silno množino ponarejenih, zlasti tisočkronskih bankovcev. Te dni so zalotili v Špiljah dunajskega žida, ki je sicer ušel, a je imel v kovčegu, ki ga ni mogel odnesti, za 60 milijonov ponarejenih tisočkronskih bankovcev. Kolkov, in sicer, kolikor je doslej znano, izdelujejo na Dunaju in v Trstu že nad 15 vrst. Zamenja je torej nujna, ker so ponaredbi deloma tako dobre, da jih spoznamo le ob paznem primerjanju.

Dejanska zamenja vrednosti, ožir, relacija v razmerju 1:4 pa ni v nikakem nasprotju z zamenjo 1:1. Regulacija valute, oziroma zenačenje krone in dinarja, zavisi povsem od nadaljnjih finančnih operacij, ki se morajo naslanjati na vojne dobičke in na bogastva. Tako so sanirali finance drugod in tudi pri nas ni druge poštene poti.

Zabavljanje proti zamenji je le demagoško, ker ima sedaj radikalno klerikalna vlada možnost, da z nadaljnjimi operacijami stvar uredi pravilno, naj to stori če res hoče.

Demokratska soc. vlada za vpokojence.

Ministrski svet je na svoji seji dne 10. t. m. sklenil in sklenil o posebni začasnih dražinskih dokladi penzionistom in sirotam po istih. Bistvo te uredbe je sledeče:

Osebe, ki prejemajo na temelju uredbe z dne 28. junija l. 1919 R. D. št. 63.515 odnosno na temelju uredbe z dne 22. julija l. 1919 od države na svojo pokojnino dodatke za dražino in družino, dobe na osnovi te nove

»Na desni se razprostira čisto polje, na levi stoji hiša.«

»Tam živi moja srednja sestra; poletiva k njej v gosti.«

Spustita se na široko dvorišče. Srednja sestra sprejme brata, posadi ga za mizo, a car le ostal na dvorišču: celo brze ose je naščuvala srednja sestra nani.

Orel se razhudi, skoči izza mize, zgrabi carja in poleti z njim dalje.

Ko sta letela, veli orel: »Car-gospodar, pogled, kaj te za nama!«

Car se obrne in vidi za seboi rdočo hišo.

Tu gori hiša moje srednje sestre, odvrne orel. »Sedaj pa poletiva tja, kjer biva moja mati in moja najstarejša sestra.«

Poletela sta tja. Kakor sta se mati in najstarejša sestra orla razveselili, vendar sta srečeli tudi carja s častjo in ljubeznivostjo.

»No, car-gospodar,« pravi orel, »odpočil si pri nas, potem pa ti dam ladjo in plačam vse, kar sem povzročil pri tebi, a nato se vrni z bogom domov!«

Dal je carju ladjo in dve skrinici, prva je bila rdeča, druga zelena, ter mu povedal: »Pazi in ne odpiraj skri-

Car pogleda in odgovori: »Nad nama se razprostira nebo, pod nama leži zemlja.«

»Poglej še, kaj je na desni in kaj na levi strani!«

»Na desni leži prosto polje, na levi stoji hiša.«

»Poletiva tja,« pravi orel, »tam živi moja mlajša sestra.«

Spustita se naravnost na dvorišče. Sestra lima stopi naproti, sprejme svojega brata in ga posadi za hrastovo mizo, a na carla se niti ne ozre. Pasti ga na dvorišču, spusti brze pse in jih naščuvala nani.

Orel se zelo razsrdi, skoči iz-za mize, zgrabi carja in poleti z njim dalje. Ko sta tako letela, veli carju: »Poglej, kaj je za nama!«

Car se obrne, pogleda in odvrne: »Za nama je rdeča hiša.«

Orel mu poiasni: »Tu gori hiša moje mlajše sestre, ker te ni sprejela, nego naščuvala pse nate.«

Letela sta dalje in orel vpraša vnovič: »Poglej, car-gospodar, kaj je nad in kaj pod nama!«

»Nad nama nebo, pod nama zemlja.«

»Poglej, kaj je na desni, kaj na levi!«

Zopet sta letela in dospela do drugega morja. Orel vrže carja s sebe sredi morja, car se zmoeči do saha. Orel ga dvigne na krila in vpraša: »Car-gospodar, si se morda ustrašil?«

»Ustrašil,« odgovori car, »toda mislim sem le, če da bog, me morda izvlečeš!«

Letela sta dalje in priletela do tretjega morja. Orel stres carja, ki pada v globino in se zmoeči že do vratu. Toda orel ga vzame tudi v tretje na krila in ga vpraša: »Car-gospodar, nemara si se ustrašil?«

»Ustrašil sem se,« pravi car, »a vendar sem si mislil, morda me le izvlečeš iz vode!«

Tako, car-gospodar, sedaj si izkusil, kaj je smrtni strah! To ti je bilo plačilo za staro in prešlo. Ali še pomniš, kako sem sedel na dobo in si me hotel ustreliti? Trikrat si skušal ustreliti, a jaz sem te neprestano prosil in mislil, da me mogoče ne pogubiš, mogoče se me usmiliš in vzameš s seboi!«

Nato sta poletela proti četvrti dežel. Letela sta dolgo, dolgo. Orel reče: »Poglej, car-gospodar, kaj je nad nama ter kaj pod nama!«

Carju se orel zasmilil, vzame ga seboi in krmi dve leti. — Orel je pojedel toliko, da je carju zmanjkalo živine; car ni imel niti ovce, niti krave več. Tedaj mu reče orel: »Izpusti me na prosto!«

Car ga je izpustil in orel je poskusil svoja krila, a ni mogel še leteti. Prosi le carja: »Car-gospodar, krnil si me dve leti, a sedaj kakor hočeš, krmi me še leto dni. Četudi moras vzeti na posodo, krmi me le, sicer boš imel škodo!«

Car je storil tako. Vse leto si je izposojeval živino in krnil orla, potem pa ga je izpustil na veselo svobodo.

Orel se je dvignil visoko, visoko, letal in letal, se spustil na zemljo in govoril: »No, car-gospodar, sedi sedaj name, poletiva skupaj!«

Car sede na ptico in že sta poletela. Čez nekaj časa priletita na kraj sinjega morja. Tu spusti orel carja s sebo. Car pade v morje in se zmoeči do kolen. Vendar mu orel ne da utoniti, vzame ga na krila in vpraša: »Car-gospodar, si se morda ustrašil?«

»Ustrašil sm se,« odvrne car, »mislil sem, da utonem.«

LISTEK.

Venček ruskib narodnih pravljic.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

Morski car in modra Vasilisa.

Zivela sta car in carica. On je rad hoteval na lov in streljal divjačino. Ko je nekoč zopet lovil, vidi sedeti na hrastu mladega orla. Že hoče nanj ustreliti, kar ga orel zaprosi: »Ne streljaj me, car-gospodar! Vzeml me rajši s seboi, nekda ti bom še potreben.«

Car je mislil in mislil, naposled ga vpraša: »Čemu mi boš?« ter hoče zopet streljati.

Orel mu reče drugič: »Ne streljaj me, car-gospodar! Vzeml me rajši s seboi, nekda ti bom še potreben!«

Car je zopet mislil, a nikakor mu ni šlo v glavo, kako bi mu mogel biti orel potreben in hotel ga je v resnici ustreliti. Tu zavrešč orel v tretje: »Ne streljaj me, car-gospodar! Vzeml me rajši s seboi in krmi me tri leta! Nekda ti bom potreben!«

uredbe poleg pokojnine in dosežanje-
ga dodatka za draginjo in družino še
nov dodatek za draginjo in družino,
to pa v sledečem razmerju:

I. Dodatek za draginjo:

1. Osebe, ki spadajo pod shemo A
(Uredba z dne 28. junija 1919 leta) in
imajo največ sto kron mesečne po-
koinine, dobe na mesec dvostotno kron;
kateri imajo mesečno od sto do sto-
petdeset kron, prejemajo mesečno 245
kron; med 150 in 250 K mesečne po-
koinine, dobe na mesec 290 K; ako
imajo več kot 250 K mesečne penzije,
dobe na mesec 320 K.

2. Osebe, ki spadajo pod shemo B
(Uredba z dne 28. junija leta 1919) in
imajo največ 100 K mesečne pokoi-
nine, dobe na mesec 190 K; v
meji med 100 na do 150 K mesečne
pokoinine dobe sedaj 220 K; me-
150 - 250 K dobe 250 K; ako imajo
mesečno nad 250 K dobe 280 K.

Osebe pod 1. točko 1. in 2. dobe še
za vsakega člana družine po 30 K
mesečno.

Sirotam brez očeta in matere pri-
stojna dvojnaka količina družinskega do-
datka, dosežajnega in s to uredbo do-
ločenega.

Dodatek po tej uredbi je prost
vseh davkov, doklad in pristojbin; iz-
vzet je tudi iz sodne in administra-
tivne eksekucije.

Dr. Renner o položaju Avstrije.

LDU. Dunaj, 19. febr. (DunkU.)
Državni kancelar dr. Renner je imel
včeraj na številno obiskani skupšči-

P. St.:

Organizacija kmetskega proletarijata.

(Konec.)

Teh dejstev se mora prav po-
sebeno zavedati zlasti še jugoslovan-
ska socialistična stranka, za katero
je prisvojitve tega naziranja prave
življenjske važnosti. Naša industrija
je še tako šibka, da tvori industrijsko
delavstvo le neznaten odstotek vsega
naroda, po zadnjih uradnih podatkih
13%. Če bi se torej držali še vedno
tesnosrčnega naziranja, da spadajo v
našo stranko le industrijski delavci,
smo obsoljeni še na dolgo, dolgo ži-
votarjenje, izvolimo si sami zadnje
mesto pri mizi jugoslov. političnih
strank, kar bi bilo za nas smrt.

Iz navedenega sledi več kot jasno,
da mora stremeti naša stranka za
tem, da organizira v svojih vrstah
ves slovenski proletarijat, zlasti pa
ves industrijski in kmetski. Svoj pro-
gram in svojo taktiko mora urediti
tako, da bo videl v naši stranki svojo
zaščitnico vsak revež.

To mnenje je v strankinem vod-
stvu v veliki meri že prodrlo, kar
nam dokazuje že to, da zahalajo naši
govorniki v vedno večji meri na
kmete, zlasti pa dejstvo, da se snuje
velikopotezna organizacija kmetske-
ga proletarijata pod imenom »Kmet-
sko delavsko zvezo«, ki ima namen
organizirati na socialističnem pro-
gramu našega malega človeka - pro-
letarja na deželi, to je baitarja, kal-
žaria, malega obrtnika, posla in poli-
skega delavca.

Iz pravil »Kmetско delavske zve-
ze« je razvidno, da je ubrala ona
edino pravo pot, ker svojega delo-
kroga ni omeila. V delavskih sre-
diščah je neobhodno potrebna delitev
dela, zato imamo tam strokovne, po-
litične, gospodarske in izobraževalne

mi v Purkersdorfu govor o vpraša-
nju finančne politike in gospodar-
skega življenja. Opozorjal je, na
kake težkoče zadevajo stremjenja,
stopiti s sedanji državi v ožje
stike in je izrecno izjavil, da bo Av-
strija poskusila, od pomoči si sama,
ako jo bodo podpirale zapadne dr-
žave. To je bil en pogoj, da se Av-
strija odpove priključitvi k Nemčiji.
Dr. Renner je nadaljeval: Dan na
dan me bolj skrbi, ko vidim, kako je
naše stanje vsak dan resnejše. Ob-
stoji nevarnost, da pride pomoč pre-
pozno. Izrecno poudarjam to, ker se
resno bojim, da pomoč, na katero
računamo, ne pride pravočasno. Ako
opazujem dogodke zadnjih dni, se
mi zdi, da bi pomoč vendar lahko
prišla in da je dvigovanje kronskega
tečala v Švici slutna nadejanega se
kredita Avstriji. Ako pa to pomoč
vedno izostaja, tedaj pride trenotek,
v katerem bom moral reči, da
več ne morem. Potem se bo moralo
večini ljudstva dovoliti, da si poišče
nove rešitve. Zapadnim silam in so-
sednjim narodom moramo povedati,
da je pomoč bistven predpogoj naše
politike, ki se bo zrušila, ako pride
pomoč prekasna. Državni kancelar
je nato govoril o vprašanju samo-
pomoči in je izjavil, da ne bo ostalo
pri oddaji premoženja, temveč, da
se bodo zvišali direktni in indirektni
davki ter da se bo uvedel prometni
davek, da se pokrije primanjkljaj.
Govor je bil sprejet z živahnimi pri-
trjevanjem. Nemški nacionalci so po-
kušali dve uri trajajoči govor z
medključki prekinjevati. Ogromna ve-
čina zborovalcev jih je zavračala.

organizacije; po deželi, kjer moramo
računati z neprimerno manjšim števi-
lom članov, je ta delitev praktično
neizvršljiva, zato naj bi bila K. D. Z.
»politična, strokovna in gospodarska
organizacija delavnega ljudstva na
kmetih«.

Njen namen je, varovati politične
in gospodarske koristi članov, kar
skusa doseči z udeležbo pri vseh vo-
litvah, z zastopanjem članov v raznih
zbirah, svetih, zastopnih, odborih itd.,
z zaščito kmetskega ljudstva pri
agrarni reformi, raznih zavarovanjih
(starostnem, bolniškem) ter s po-
speševanjem zadrugištva.

Organizirana je centralistično, kar
je za začetek neobhodno potrebno,
sicer se vsa organizacija zmede, še
predno se je osnovala. Na čelu Zve-
ze stoji osrednje vodstvo (iz osre-
dajništva), po občinah se pa snujejo
krajevne organizacije. Zaupniški si-
stem je uveljavljen na ta način, da
šteje odbor vsake krajevne organi-
zacije poleg predsednika, tajnika in
blagajnika toliko članov, kolikor vasi
obsega dotična organizacija.

K. D. Z. izdaja lastno glasilo
»Ljudski glas«, ki ga dobivajo člani
brezplačno.

Določiti je še članarino, v kateri
bo obsežena naročnina na »Ljudski
glas«, strankin davek, prispevek za
osrednje vodstvo in prispevek za iz-
datke krajevne organizacije. Važno
bo vprašanje strankinega davka za
člane K. D. Z., saj je jasno, da stran-
ka vsaj za začetek od kmetskega
proletarijata ne bo smela tirati toli-
kih prispevkov, kakor od starih utr-
lenih organizacij po industrijskih
centrih.

nile, dokler ne prideš domov. Rde-
čo skrinjico odpi na dvorišču zadaj,
zeleno na dvorišču spredaj!

Car vzame skrinjico, se poslovi z
otom in odplute na sinje morje. Do-
spe do neznane otoka, kjer se ladja
ustavi. Stopi na breg, se domisli skri-
njice in začne premišlevati, kaj neki
mora biti v njej in zakaj mu jih je
orel prepovedati odpreti. Misli je in
misli, ni se mogel premagati, mu-
škilo ga je spoznati: vzame rdečo
skrinjico, postavi jo na zemljo in od-
pre. Iz skrinjice pride toliko različne
živine, da je z očmi ne pregledaš in
da je dobila komaj mesta na otoku.

Ko car to vidi, se pokesa, zaplaka
in izpregovori: »Kaj naj storim sedaj,
kako naj zopet zberem vso čredo v
to malo skrinjico?«

Tedaj zagleda človeka, ki je sto-
pil iz vode, prišel k njemu in ga ogo-
voril: »Čemu tako bridko plačaš,
car-gospodar?«

»Kako bi ne plakal,« odvrne car,
»kako naj zberem vso to veliko čre-
do v to maleceno skrinjico?«

»Naj bo, laz odporem tvojemu
gorju, zberem ti čredo, toda pod po-
gojem, da mi daš, česar doma ne po-
znaš.«

Car pomisli: »Česa bi doma ne
poznal! Zdi se mi, da vse.« Tako pre-

misli in pritrdi: »Zberi čredo, dam ti,
česar ne poznam!«

Človek mu zbere v skrinjico vso
živino, a car sede na ladjo in odplute
proti domu.

Ko je dospel domov, tedaj šele
izve, da se mu je rodil sin-carjevič.
Začel ga je poljubovati in oblemati,
poleg tega pa je točil solze.

»Car-gospodar, ga vpraša carica,
»povel, zakaj točiš grenke solze?«

»Od radosti,« pravi, ker se je bai
povedati resnico, da mora dete od-
dati.

Potem gre zadaj na dvorišče, od-
pre rdečo skrinjico in iz nje pridejo
voli in krave, ovce in ovni, vse ži-
vine je bilo dovolj, vsi hlevi in vse
staje so bile polne.

Ore tudi spredaj na dvorišču in
odpre zeleno skrinjico. Pred njim se
polavi krasen in veličasten vrt. Dre-
vesa vseh vrst so bila tu. Car se je
tako vradostil, da je pozabil oddati
sina.

Prešlo je mnogo let. Nekoč se je
zahotelo carju, iti na izprehod. Šel je
proti reki. Tu se mu prikaže že znani
človek in mu reče: »Hitro si postal
pozabljiv, car-gospodar. Spomni se,
da mi vendar nekaj doljuješ!«

(Konec prih.)

Kakor vse kaže, vlada po deželi
že velikansko zanimanje za to orga-
nizacijo in pričakovati je, da bo orga-
niziranih v K. D. Z. v nekaj mesecih
še tisoče in tisoče kmetskega lju-
dstva. Važno je zato, da se čim preje
uredi tudi razmerje K. D. Z. do
stranke.

Organizacija socialističnega kmet-
skega proletarijata je torej v polnem
teku. Za 29. t. m. je sklican v Ljub-
ljano sestanek povabljenih zaupnikov
z dežele, kjer se bo volilo proizvo-
dično osrednje vodstvo in dogovorile
še vse druge podrobnosti. Pripravi-
ljalni odbor je izdal tudi že progr-
matsko brošurico »Kaj hoče Kmet-
sko delavsko zvezo« z vsemi navo-
dili o ustanovitvi krajevnih organi-
zacij. Brošurica je že šla v več tisoč
izvodih med ljudstvo in dolžnost na-
ših zaupnikov, zlasti pa bratskih or-
ganizacij industrijskega proletarijata
je, da razširijo med kmetško ljudstvo
še nadaljne tisoče, zlasti pa še, da
razširijo med kmetiskim proletarija-
tom zvezino glasilo »Ljudski glas«.

Dotakniti se nam je tu še enega
vprašanja, to so dosedanje krajevne
politичne organizacije JSDS po kmet-
skih občinah. Po našem mnenju bi
bilo edino pravilno, da se te preosnu-
jejo v krajevne organizacije K. D. Z.,
ker bi nikakor ne bilo oportuno ce-
piti moči in križati delokrogov.

Pred uresnitvijo je torej veliko-
potezen, velevažen in odločilen korak
naše stranke, ki jo bo edini pripeljal
do tiste moči in do tistega stališča v
našem političnem življenju, ki ga po
vsej pravici zasluži. Iz stranke in-
dustrijskega proletarijata postajamo
močnaka stranka slovenskega prole-
tarijata sploh. Važno je, da se tega
dejstva vsi strankini funkcionarji,
zlasti pa vse stare, preizkušene
strankine organizacije dobro zave-
da in da po vseh močeh pospešujejo
to stremjenje. Idite vsi, stari sodrugi
in sodružice, med naše proletarsko
kmetško ljudstvo in nanesite med
nega idejo socializma! Strokovne in
politичne organizacije, sodelujte, po-
magajte z vsemi močmi pri organiza-
ciji kmetskega proletarijata, podpi-
raite z vsemi silami svojo mlado,
bratsko organizacijo, to je »Kmetško
delavsko zvezo!« Šele tedaj, ko bo-
mo imeli v naši stranki organiziran
celokupen slovenski proletarijat, šele
tedaj bomo postali močni in veliki.
Šele tedaj bomo v stanu korakati k
končnemu uresnitvi naših socia-
lističnih idealov. Dokler ostanemo
omejeni le na industrijski proletarijat,
tvorimo v narodu le majhno mani-
šino.

Slovenski narod je eminentno
proletarski narod, zato spada z ma-
limi izjemami ves v našo proletarsko
stranko. Delajmo, da se to tudi
zgodil!

VELIKE MANIFESTACIJE TRŽA- SKIH SODRUGOV.

Trst, dne 20. febr. (Naše izvirno
poročilo.) Vodstvo socialistične
stranke pripravlja za danes zvečer
velike manifestacije proti absurdni
politiki italijanskih imperijalistov.
»Lavoratore« objavlja kratak mani-
fest, ki pa je v glavnih točkah ves
pobellen, tako da je le med vrsticami
razbrati namen te velike, dobro or-
ganizirane manifestacije, proti koji
nameravajo upeljati italijanski nacio-
nalisti protimanifestacije, ki so na-
povedane za nedeljo. Manifest kon-
čuje: »Delavski razred noče plačati
stroškov absurdne, požrešne politi-
ke!« Najavljenih je trinajst velikih
shodov, zlasti na pariferiji, kjer pre-
bivajo slovenski proletarci. Glavni
shod se vrši v »Delavskem domu«,
kjer govori tudi sodrug Regent. Na
drugih shodih poročajo sodrugi Mi-
lost Ferlan, Lavrenčič in Višnar.
Zahtevalo se bo tudi takolšno izved-
bo občinskih volitev.

DEMISIJA SLOVENSKE VLADE.

Ljubljana, 20. Dosedanji predsed-
nik pokrajinske vlade za Slovenijo
dr. Gregor Žerjav je podal brzot-
lavno demisijo.

DEMISIJA HRVATSKE POKRA- JINSKE VLADE.

LDU. Beograd, 19. Z včerajšnjim
brzovlakom je prišel semkaj iz Za-
greba vladni poverjenik za socialno
politiko dr. Adžija in prinesel s seboj
akt o demisiji hrvatske pokrajinske
vlade in vseh velikih županov.

NOVA VLADA ZA ŠTIRINAJST DNI...

LDU. Beograd, 19. Novi ministr-
ski predsednik Protić je dobil man-
dat, da sestavi tak kabinet, ki bo mo-
gel delati s parlamentom, t. i. ki ne
bo imel samo večine, temveč tudi
kvorum. V demokratskih krogih za-
nikajo, da bo nova vlada dobila kvor-
um, v istih krogih smatrajo tudi za

iluzorno, da bi del demokratov in
socialistov mogel podpirati novo
vlado. Zdi se, da vella to tudi za čr-
nogorske poslance.

PROGRAM NOVE VLADE.

LDU. Beograd, 19. »Epoha« jav-
ja: V tukajšnjih političnih krogih se
govori, na se bodo takoj izvršile
osebne izpremembe v pokrajinskih
vladah. Ker se tiče valutne reforme,
so na snočni konferenci sklenili, da
se bo valutno vprašanje stavilo pred
parlament, ki ga bo rešil z večno
glasov. Nova vlada namerava od-
praviti politične komisarije v posa-
meznih občinah in čimprej razpisati
občinske volitve s tajno volilno pra-
vico

Nedalekovidnost narodnega kluba.

LDU. Beograd, 19. »Pravda« jav-
lja, da je Narodni klub pri pogajanjih
izrekel željo, da se rešitev valutnega
vprašanja ustavi in da začasno sta-
re krone ostanejo v prometu.

Goepert namestnik Lersnerja.

LDU. Pariz, 20. (DunkU-Brez-
žično.) Namesto Lersnerja je bil sek-
cijski načelnik nemškega zunanjega
urada, Oton Goepert imenovan za
predsednika nemške mirovne dele-
gacije.

OBSEDNO STANJE NA SAAR- SKEM OZEMLJU.

LDU. London, 19. (DunkU-Brez-
žično.) Kako poročajo iz Amster-
dama, je general Wirbel vsled zad-
njih nemirov proglasil na saarskem
ozemlju obsedno stanje.

NEMIRI NA IRSKEM.

LDU. Amsterdam, 20. (DunkU.)
Kako poroča »Telegraaf« iz Londo-
na, je bilo včeraj v Dublinu aretiranih
od vojaštva in policije enajst
sinfalnovskih voditeljev. V West
Corrvju so oboroženi Irski napadli po-
licijsko poslopje, pri čemer so metali
ročne granate in streljali iz pušk in
samokresov. Napad je bil odbit.

AMERIKA NE BO RATIFICIRALA MIROVNE POGODBE?

LDU. Pariz, 19. (DunkU.) Wa-
shingtonski poročevalec lista »Echo
de Paris« javlja, da pismo Lorda
Greya o odstopu Lansingovem in o
Wilsonovi not glede ladsanskega
vprašanja že vpliva nenegodno na ra-
tifikacijo mirovne pogodbe. Zakaj
skoro solono se sodi, da bo ratifika-
cija nemogoča. Senat je prepričan,
da ne sme zapraviti svojega ugleda
v evropskih vprašanjih in da ne sme
dovoliti vmešavanja Amerike v ev-
ropske zadeve. Wilsonovi pristaši
nasprotno izjavljajo, da Wilson ni-
kakor ne preti s pretrganjem vseh
ameriških stikov z Evropo, temveč
da je le hotel naznaniti, da se mora
Amerika odločiti udeleževanju na ure-
ditvi ladsanskega vprašanja, ako se
ne sprejme njeno stališče. Meni se,
da bo vsled Lansingovega odstopa
podal ostavko tudi volni tajnik
Baker.

Laži o sovjetski Rusiji.

LDU. Moskva, 20. (DunkU-Brez-
žično.) Brezžične brzojavke iz Var-
šave javljajo dnevno, da namerava
sovjetska vlada, pričeti spomladi of-
enzivo proti Poljski. V dokaz za re-
sničnost teh vesti javljajo, da bo
Trockij imenovan za prometnega
ministra, bivši carski minister Poli-
vanov za vojnega ministra in car-
ski general Brusilov za vrhovnega
poveljnika. V ta namen se bodo ba-
re razpustili tudi delavski in vojaški
sveti in se bo upeljal dvanaštinski
delavnik. Vse te vesti so popolnoma
neresnične. Trockij ni prometni mi-
nister, marveč ostane ljudski pover-
jenik za vojsko. Niti Polivanov, niti
Brusilov ne dobiva javne službe v
sovjetski republiki. Trditve, da bo
sovjetska Rusija pričela z ofenzivo
v trenutku, ko se bodo vojske po
redu pretvariale v delovne vojske,
je nezmisljena. Sovjetska vlada ni
nikdar niti premišljevala o razpustu
delavskih in vojaških svetov in ni-
kdar se ni v sovjetski Rusiji uvedel
dvanaštinski delavnik. Vlada so-
vjetske republike ni nikdar namerava-
vala, rešiti spornih vprašanj potom
vojske, temveč potom prijateljskega
spora.

USPEHI RDEČE ARMADE V SIBIRIJI.

LDU. London, 19. (DunkU.) Reu-
terjev urad poroča: Operacije bolj-
ševikov v Severni Rusiji se nagibajo
njim v dobro. Rdeče čete so naspro-
tniške vrste potisnile nazaj ter zased-
le oneško dolino in železnico v Vo-
lgodu. Polk ruskih čet se je pobunil
ter pobil poveljnika in večino čast-
nikov. Okrog 500 vojakov je prešlo
k boljševoikom. Provizorična sever-
no-ruska vlada je odstopila in izro-
čila oblast generalu Milleru.

ŽRTEV BELEGA TERORJA NA MAĐZARSKEM.

LDU. Budimpešta, 19. Včeraj so
v bližini Budimpešte povlekli iz Do-
nave truplo moža, ki so ga spoznali
za urednika socialnodemokratskega
lista »Nepszava«, Bela Somogyia,
ki se izza torka pogreša. Vrhovno
armadno poveljništvo je odredilo, da
mora vse preiskovalne oblasti spo-
razumno s civilnimi oblastmi pričeti
preiskavo, da se izsledijo krivci.

NOVE ANGLEŠKE VOJNE LADJE.

LDU. Rotterdam, 19. (DunkU.)
Po »Nieuwe Rotterdamse Cour-
ant« javlja »Daily Chronicle«, da ne
bo Anglija v kratkem več imela voj-
nih ladij s topovi 30.5 cm kalibra.
Nove vojne ladje bodo imele topove
s kalibrom 34.5 in 40.64 cm ali pa s
še večjim kalibrom. Vojne ladje s to-
povi manjšega kalibra se bodo sta-
vile iz prometa. Med njimi je devet
dreadnoughtov, ki se bodo prodali.

Novice.

— Roparski napad v Halozah. Dne
6. t. m. okoli osme ure zvečer so trije
maskirani zlikovci nenadoma vdrli v
še nezaprto hišo posestnika Jakoba
Kelca v Paradižu št. 29. Zagrozili so
gospodaru s samokresom ter mu od-
vzeli 7000 K gotovine in za 21.000 K
bonov, nakar so naglo izginili v sme-
ri proti Ptuj.

— Velika avtomobilska nesreča
med Bazovico in Trstom. Pred nekaj
dnevi je poskušal šofer Peter Pohlin
nov avtomobil. Peljal se je iz Trsta v
Bazovico ter povabil na ta izlet še
pet svojih prijateljev. V Bazovici so
popili nekaj litrov vina ter se potem
vrnili proti Trstu. Med potjo so pri-
sedli še štirje italijanski vojaški. Šo-
fer je vozil z tako naglico, da je na
ovinkih avtomobil kar odskakoval,
na nekem ovinku pa mu je nenkrat
prišel nasproti voz z osličkom. Kater-
nemu se je v zadnjem momentu sku-
šal ogniti, pri tem pa je zadel ob ob-
cestni kamen, od tam na se je zaletel
v neko drevo, ob katerem se je avto-
mobil razdrobil. Dva pasažirja sta
ostala na mestu mrtva, ostalih sedem
na le težko ranjenih. Med težkoran-
jenimi se nahaja tudi šofer, katerega
so poleg tega tudi aretirali.

— Človeške izgube med vojno.
Po oblavi Kodanske družbe za pro-
učevanje vojnih posledic se cenijo
človeške izgube med vojno na 40 mil-
lionov. Na boljših je umrlo 10 mil-
ionov ljudi. Število evropskega pre-
bivalstva je padlo od 401 do 389 mil-
ionov ljudi.

— Rastoča draginja na Dunaj: so
le drastično pokazala posebno v tem,
da so morali zvišati tudi najnižjo ce-
no za vožnjo na električni železnici
na 2 K. To zvišanje utemeljujejo pred
vsem s padanjem vrednosti avstrijske-
ga denarja, radi česar morajo
vsak dan dražje plačevati češki pre-
mog, ki ga plačujejo s čehoslovaki-
mi kronami. Dunajski časopisi pri
tem na dolgo in široko razmotrivajo
rastočo draginjo in prihajajo do za-
ključka, da moreto temu od pomoči le
s korenito premoženjsko oddajo.

— Prof. dr. Ernst Wertheim
umrl. Iz Dunaja poročajo, da je tam
v nedeljo umrl znani ženski zdravnik
in eden najboljših bivših avstrijskih
operaterjev univ. prof. dr. Ernst
Wertheim, vodja druge dunajske žen-
ske klinike. Napisal je tudi precej
— med zdravniškim svetom — zelo
uvaževanih del.

— Gaby Deslys umrla. Kako po-
roča pariški listi, je umrla v Parizu
v nekem sanatoriju znana variete-
pevka Gaby Deslys. Deslys je bolj
uplivala na občinstvo s svojo lepoto
kakor pa s svojim glasom. Gaby Des-
lys je bila rojena Čehinja ter je bila
njeno pravo ime Helena Navratil.
Svojo kariiero je pričela v dunaj-
skem kabaretu »Ronacher«, odkoder
je odšla v Pariz, kjer se je nastajala
ob njej tamkajšnja aristokracija iz
raznih cesarskih in kraljevih dvorov.

Dnevne vesti.

Sedaj bo vsega dosti.

Slovenski klerikali in drugi p. t.
poštenjaki so zadnji čas hoteli pre-
pričati vso Jugoslavijo, da so krivi
le socialisti, č' ni kriva, krompirja
in fižola, mesa in obleke, čeprav so
sami največ zakrivali vse pomani-
kanje in draginjo, ker so uvedli pro-
sto trgovino in niso podražili uvoza
in izvoza. Ljudstvu tega niso nikoli
povedali, da so to njih grehi, marveč
so le rekli: socialisti so sedaj v vla-
di, zato je pa tako. In kako bo sedaj?
Sedaj bo vse to deževalo iz oblakov
kakor mana v puščavi. In če ne bo
mane, kdo bo kriv potem? Ei, soci-
alisti, ker niso mogli popraviti kleri-
kalnorađikalnih kozlov! Natvno
ljudstvo vse to rado veruje. Mores!

Skrb železničarjev.

Dostojen človek pozdravi svoje- ga sočloveka kakor ve, da mu bolj ugaja. Tudi železničarji so olikani ljudje. V Avstriji so pozdravljali svoje predstojnike z »dober dan« in »habe die Ehre« (to posebno jugoslovanski železničarji). Ta pozdrav je veljal za civiliste in strokovnjake. Novi naš minister pa ni strokovnjak, marveč duhovnik in sedaj ne vemo, ali mu bomo smeli reči dober dan, gospod minister, ali kako drugače. Za duhovnega ministra ta pozdrav ni nič kaj primeren.

Narodnjaška doslednost.

Prejeli smo: Kako radi nekateri nacionalistični elementi govore v krilatih in navdušenih besedah o zasledenem ozemlju, je znana stvar. Človek pa je naravnost razočaran, če vidi pismo, ki ga pošlje begunec na Primorsko in je naslovljeno v Piedicelle, Caporetto, Plezzo, Bretto, Portumia, Logatico ali kam drugam. Besedi Italia in Venezia Giulia sta se že tudi udamačili. Kakor razvignito, »navdušeni« narodniki podpirajo Italijane v poitalijančevanju pristni slovenskih krevlinih imen in to pred vsem tzv. narodne inteligence. Mi smo mnenja, da kdor v malem ni točen tudi drugače ni...

Gradba poslopja ravnateljstva lužne železnice v Ljubljani. Kakor vse kaže, se bo pričelo z gradbo poslopja ravnateljstva lužne železnice na Resljevih cesti letos spomladi. Na kraj, kjer se bo postavilo zgradbo, se neprestano dovažajo gradbeni materiali. Upamo, da se bo polagoma pričelo vsaj z gradbo javnih poslopij, da se bo s tem vsaj deloma omililo stanovanjsko krizo. Zganjejo pa naj se tudi privatniki, kateri so med vojno do kosti izželi ubogo delavsko ljudstvo, ter naj prično z gradbo stanovanjskih hiš. Toda ti vojni milijonarji raje stanujejo v hišah kot nametniki in obožavajo milijone...

Porodne razprave se prično pri deželnem sodišču ljubljanskem dne 23. februarja. Za prvi teden so odredene sledeče razprave in sicer, kolikor se ne naveda kaj drugega, vse zaradi hudodelstva tatvine: v ponedeljek, dne 23. februarja: Ivan Rančigal in tov.; Ignacij Pinat; Ljudevit Bartoniček; v torek, dne 24. februarja: Josip Jukopila in dva tovariša; Ivan Hlebe; v sredo, dne 25. februarja: Metka Kristan in tov.; Ljudevit Pongratz in tov.; v četrtek, dne 26. februarja: Janez Zupančič zaradi hudodelstva po § 3. zakona o razstrelivih; Ivan Sebat in 2 tov.; Jakob Bricevič zaradi hudodelstva golufije; v petek, dne 27. februarja: Ivan Švab in tov.; France Kadunc; Hojz in Jurij Tokatli; v soboto, dne 28. februarja: Ivan Križman zaradi hudodelstva umora. Daljše porodne razprave se še odrede.

Poštni čelovni urad v Ljubljani je izdal v svoji založbi knjižico »Začasna pravila za pošto čelovno in klirinško službo pri poštenem čelovnem uradu v Ljubljani«, ki vsebuje vsa pravila in pooblašila glede uradovanja tega urada.

Podružnica zv. vol. inv. v R. Sladki je priredila v nedeljo, dne 15. t. m. igro »Reveček Andrejček« s prosto zabavo, katere se je udeležilo mnogobrojno občinstvo, ki je radevolno pripomoglo, da se je nabralo skupaj 192 K čistega dobička v prid skladu vol. inv. vdov in sirot. Vsem udeležencem se tem potom najtopleje zahvaljuje odbor.

Produktivna zadruga čevljarjev za Slovenio naznanja, da se bo vsilila razdelitev in prodaja usnja med člane v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 9. uri dopoldne v Spodnji Šiški št. 30. G. odborniki naj pridejo v nedeljo, dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne v navedene prostore.

Zaplemba usnja. Zaplenili so štiri bale usnja ljubljanskemu trgovcu z usnjen Seunigu v prilični vrednosti 30.000 K.

Maskare — roparij. Pustni večer so porabili štirje kot vojak maskirani zlikovci za rop pri minarici v Selih pri Dobrunjah. Pozno v noč med 10. in 12. uro so stopili Roman Režek, ključar garnizijskih zaporov v Ljubljani, Jože Kosec in brata Pohutnik kot maskare, oblečeni v slabe vojaške cunje z revolverjem, sekro in bajoneti. »Denar ali smrt!« so zavpili nad prestrašeno ženo in ji odnesli razno obleko, perilo in 800 K denarja.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljancev od 8. do 14. t. m. Novorojencev je bilo 38, mrtvorodencev 2, umrlo je 44 oseb, od teh 27 domačinov in 17 tujcev. In sicer za letiko 6 (2 tujca), za različnimi boleznimi 28, za pljučnico 10, za infekcijskimi boleznimi 30

oboleli: za škrlatno 1, za vratiko 5, za influenco 47 (2 tujca).

Slovensko planinsko društvo se tem potom najlepše zahvaljuje vsem, ki so pri planinskem plesu pripomogli do lepenga uspeha v prid našega planinstva.

Kultura.

Kulturni škandal. Leta 1918, še pred prevratom, se je po prizadevanju nekaterih, za razvoj slovenske umetnosti vnetih mož ustanovilo društvo »Narodna Galerija«, ki si je stavilo odlično nalogo, da nam Slovencem zbere in zgradi galerijo, kjer bo zbrano vse, kar je slovenski duh ustvaril lepega. Društvo je bilo doslej odkazano edino na prispevke članov in darila zasebnih pospeševalcev društvenih ciljev. Seveda vse to nikakor ne more zadostovati, da bi društvo svojo si stavljeno nalogo moglo vsaj deloma izpolnjevati. Kajti, žalibog je število članov zelo nizko, od naših vojnih dobičkarjev pa ni mogoče mnogo pričakovati. Zanimivo je, da se v seznamu darovalcev vsi naši denarni in bančni zavodi odlikujejo po svoji — odsotnosti. Kljub temu se je »Narodna Galerija« zelo živahno razvijala. Zbrala je lepo število prvovrstnih umotvorov, ki bodo tvorili jedro bodoče zbirke, in sicer starejših, kakor tudi modernih slovenskih del. Z nabranim denarjem je nakupilo 25 originalnih umetnin, ki so v popolni lasti društva, na njegov poziv se je odzvalo nekaj posameznikov, ki so društvu ali darovali svoje slike, ali pa prepustili v shrambo s pridržkom lastniške pravice. Udeležila se je »Narodna Galerija« znane jugoslov. umetniške razstave, ki se je vršila pred letom v Parizu in tako pripomogla, da so se najboljša slovenska dela razstavila pred očmi malone celega sveta. Društvo je pri belgrajski osrednji vladi posredovalo, da bi se naše umetnine, ki se nahajajo na Dunaju, v Gradcu in drugod v Avstrijski republiki, vrile nam nazaj. Uspeha doslej ta akcija, žalibog, ni imela. Najvažnejše je pa dejstvo, da je društvo izposlovalo od mestne občine ljubljanske prepustitev razstavnih lokalov v II. nadstropju Kresije. V najkrajšem času, vsekakor pa še tekom prihodnjega meseca, bo društvo mogoče že otvoriti Narodno galerijo in pokazati uspehe svojega dela v prvem letu obstanka. — V četrtek se je vršil redni občni zbor tega velevažnega društva v mestni posvetovalnici na rotovžu. Občni zbor je bil velike važnosti, ker so se društvena pravila v marsičem bistveno izpremenila. In prišlo je, vstevši ves odbor s predsedstvom, komaj trideset ljudi. V času, ko imamo v Ljubljani svojo univerzo in tehniko, konzervatorij, dvoje gledališč in je zbrano malone vse slovensko kulturno delavstvo v tem mestu 80.000 prebivalcev, se ni našlo več nego trideset ljudi, ki bi se zavedali izredno velikega pomena tega društva za celokupni kulturni napredek našega naroda. To je sijajno ubožno izpričevalo naši »inteligenci« in najeklatantnejši dokaz kulturne neorientiranosti in nezrelosti tistih plasti naroda, ki tako radi zviška gledajo na ljudske mase.

K. D. Iosina Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Priatelj. Drugi zvezek. V Ljubljani 1920. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 8°, strani XVI. 415. Cena 22 K. Pravkar je izšel v založbi Tiskovne zadruge drugi zvezek Jurčičevih zbranih spisov, ki izhajajo v lični obliki v redakciji dr. Iva. Priatelja in od katerih je prvi zvezek vzbudil pozornost in priznanje. Drugi zvezek obsega: Urednikov uvod — Spomini starega Slovenca — Tihotapec — Jurij Kobila — Dva prijatelja — Vrbani Smukova ženitev — Grad Rojine — Urednikove opombe Knjigo toplo priporočamo. Naroda se pri Tiskovni zadruzi v Ljubljani. Sodna ul. 6.

Fran Erjavec: Za staro pravdo. Str. 132. Ljubljana 1920. Cena 6 K. Mnogo se je že po naših časopisih pisalo o kmetskem vprašanju, a pogrešali smo dela, ki bi obravnavalo celoten kompleks tega, za naš narod in za našo državo življenjskega vprašanja. Navedena Erjavčeva knjiga izpolnjuje to vrzel v naši publicistiki. Knjiga je pisana v poljudni obliki za ljudstvo, a to bo pridom v zel v roke vsak, ki se zanima za aktualna politična in gospodarska vprašanja, ki jih bo treba rešiti že v najbližnji bodočnosti. Zato knjigo vsem najtopleje priporočamo, zlasti ker je cena pri današnjih razmerah izredno nizka. Dobi se po knjigarnah in v upravi »Ljudskega Glasca«, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Marilona ogledališče v Ljubljani. V torek, 24. februarja »Prolog«

— »Čarobne gosli«, ob 4. uri pop. V četrtek, 26. februarja, »Prolog« — »Čarobne gosli«, ob 4. uri popoldne. V nedeljo, 29. februarja, »Prolog« — »Čarobne gosli«, ob 4. uri popoldne.

Dosedanji uspehi meznega gibanja delavcev usnjarske stroke.

Pred tedni smo na kratko poročali o pogajanjih, oziroma o meznem gibanju v usnjarski stroki. Pogajanja so se pričela približno pred tremi meseci med zastopniki delavstva na eni, ter zastopniki industrije na drugi strani. V svojem poročilu smo omenili, da so se pogajanja zelo počasi vršila in smo navedli tudi vse vzroke za to. Danes opišemo delni zaključek pogajanj in pridobitve za delavstvo, ki je zaposleno v vseh večjih podjetjih usnjarske obrti.

V mesecu januarju so se zastopniki delavstva in industrije sporazumeli v toliko, da bi se mezde delavcev in delavk začasno zvišale za 4 krone dnevno, veljavno od 1. decembra 1919. Dne 19. t. m. pa so se pogajanja obnovila. In pri teh pogajanjih se je za delavstvo dosegel zopet lep uspeh, ki pa vseeno še vedno ne odgovarja v toliko, da bi delavstvo popolnoma zadovoljilo.

Pri tej priliki bi opozorili vse tovariše in tovaršice, da si prele dobro premislijo, predno žaliijo prizadele zaupnike, ki so vodili ta trudopolna pogajanja. Seveda je lahko v delavnici ali na shodu zahtevati 10 K urne plače, ali to v resnici tudi doseči je pri tej slabi konjunkturi težko, ker v usnjarski stroki zelo primanjkuje sirovin.

Navaamo sedaj sledeče uspehe, ki so veljavni do 27. marca t. l. in sicer:

1. Družinske doklade se pripoznao od januarja t. l. in se tudi takoj izplačajo za ženo, oziroma mater ali očeta tedensko 24 K, ako je oče, oziroma delavec vdovec in ima nedorastle otroke in mu vodi kak drug družinski član gospodinstvo.

2. Za nedorastle otroke, t. j. do 14. leta in največ štiri otroke, se izplača tedensko za vsakega 15 K.

V času od 20. t. m. do 27. marca t. l. se urede vsi drugi spori, ki so ostali še nerešeni. To vse bo izdelal v to voljeni odbor, ki bo čimpreje rešil zadeve v obsejstransko zadovoljnost.

3. Plače vsemu delavstvu v večjih podjetjih se zvišajo za 30% na sedanjino mezdno. K sedanji mezdi se pristeva tudi začasno pridobljene 4 K: n. pr.: kdor ima prejšnji teden 190 ali 210 K tedensko, dobi ta teden 190 in 30% = 247 K; 200 in 30% = 273 K. Za akordante velja isti povisek od 30% na današnjo plačo.

Za sedal torej so se dosegli ti uspehi. Po preteku šestih tednov se bodo pa vse zadeve na novo uredile. Času in dragini primerno.

Zatarijni odsek:

Tomc.

Iz stranke.

Vsi zaupniki krajevnih političnih organizacij naj se zanesljivo udeležijo sestanka dne 21. t. m. ob pol 7. zvečer v Mahrovi šoli. Zadeva važna in nuja. — Tajništvo.

Vsi zaupniki železničarske organizacije se vabijo, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se bo vršil v soboto 21. t. m. ob 6. uri zvečer v Mahrovi šoli. Prihod vseh je nujno potreben, ker se bo pofočalo o važnih zadevah najnovejšega časa. — Pokrajinsko tajništvo.

Občni zbor kovinarske podružnice na Javorniku se bo vršil dne 29. februarja ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne gospe Rozalije Žumer. Dnevni red: 1. pozdrav in nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blaginika; 4. poročilo kontrole; 5. volitve novega odbora; 6. raznoterosti. — Občni zbor se vrši točno ob 4. uri, če bo sklenjen, če ne pa vsekakor pol ure pozneje, ne oziroma se na število članov in z istim dnevnim redom. Delavci, sodrugi, čas je prišel, da izvolite v novi odbor tovariše, ki jim zaupate. — Predsednik.

Politični pododbor za Krakovo-Trnovo sklicuje v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilno G. M. Sokliča, Pred konjušnico, ob 10. uri dopoldne širšo odborovo sejo, na katero vabi vse zaupnike tega okraja. Vabljeni so tudi ostali člani politične podružnice za Krakovo-Trnovo. — Kakor že naznanjeno, odpade na ta dan nameravani javni ljudski shod.

Lesni delavci v Ljubljani. V nedeljo, dne 29. febr. t. l. ob 9. uri dop., se bo vršil redni občni zbor podružnice lesnih delavcev za Ljubljano v

Mahrovi šoli, Krekov trg. Dnevni red: 1. poročilo načelstva, 2. blaginjsko poročilo in nadzorstva, 3. raznoterosti, 4. volitev odbora. — Odbor.

Delavska predstava v dramskem gledališču se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer. Vprizori se »Brezdno«. Vstopnice se dobe v Selenburgovi ulici 6, II. nadstr.

Občni zbor »Svobode« v Zagorju se radi nastalih zaprek ne bo vršil dne 22. t. m., ampak 29. t. m.

Občni zbor kovinarjev podružnice Sava-Jesenice se ne bo vršil dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne, temveč ob 9. uri dopoldne.

Podružnica živilskih delavcev v Celju priredi v nedeljo, dne 22. februarja shod sloinskih živilskih delavcev ob 9. uri dopoldne pri »Zelenem travniku«.

Iz Slovenije.

Radovljica.

Dne 2. t. m. se je vršil obč. zbor kraj. pol. organizacije J. S. D. S. pri Koku v Predtrgu pri Radovljici. Po temeljitih poročilih društvenih odborov se je na to volil nov odbor, in sicer so bili soglasno voljeni sledeči sodrugi: L. Patik, predsednik, Iv. Šega, njegovim namestnikom, sodružica Am. Zamperlo, tajnici, Silvija Flander, blaginikom in njegovim namestnikom Iv. Zaplotnik. Odborniki in sicer za Radovljico so sledeči: Iv. Šlibar, M. Ivnik, Dornič Mat. in Mulej Fr.; za Predtrg pa: Petrel And., Legat A. in Bohinc J.; za Lipnico: Troha I. st. in Lukan Fr.; za Novo vas: Kapus Iv. in Selan Iv.; za Mošnje: Kokalj Anton in za Ljubno: Presterl Iv. — Po obč. zboru se je vršila takoj odborova seja, kjer so se sklenili tako umestni predlogi, ki bodo za organizacijo dalekosežnega pomena. — Pri tej priliki pripominjamo, da ima ta organizacija v Radovljici kons. društvo, ki tako krasno uspeva, da bo v kratkem odkrilo tako no število članov, kakor tudi denarnem prometu vsa ostala kons. društva v Sloveniji. Po občnem zboru se je vršil na traven političen shod, kjer je govorila sodružica Ada Kristanova in sodrug J. Weiss z Jesenic. — Obširna otvorana gostilne Kokove je bila natlačena polna. Z zadovoljstvom povdarjamo, da je bilo med poslušalci mnogo žen in deklet. Govornica je v skoro dvurnem govoru vsestransko, prav temeljito in po domače — razložila sedanji politični položaj in z živimi vzgledi pokazala, s kako skrbjo rešujejo razni ljudski »prijatelji« najbolj pereča dnevna vprašanja. Sodr. Weiss je na podlagi vsakdanjih vzgledov dokazal, kje le iskati pravega vira sedanje druginje in kdo se okorišča s to dragino. Ne delavec, ne mali kmet, ne uradnik, temveč oni ljudje, ki verižijo na debelo, oni vete-posestniki, ki imajo na vagone svojih pridelkov na prodaj in slednjič velkapitalistične banke, ki so v rokah par bogatašev.

Št. Pavel v Savinjski dolini.

Minulo nedeljo se je vršil tu shod naše stranke, ki je bil zelo lepo obiskan. Govoril je sodrug Martinčič iz Celja. Orisal nam je zunanji položaj države. Vojne nočemo. Povsod in tu di tam bo padel imperijalizem, ki je danes kriv vseh krivic in razmer. Treba bo usposobiti ves naš proletarijat, da nekoč nastopi in prevzame to, kar mu gre. Treba izobrazbe. No voinik nam leomenja stremljenjanasprotnih strank, valutno in agrarno vprašanje. Temeljito je razpravljalo gospodarskem položaju in o konzumu, ki se tu ustanavlja. Končno je zahteval, da se izkoriščani delavci na polju, v tovarni in drugod združijo vsi v stranki, ki ni od danes, ki je dokazala svojo življenjsko silo tudi pri nas, ki je vsepovsod na zmagovitem potu in ž nio pravica in kultura, neizproсна nasprotnica kapitalizma in klerikalizma. — Iskrenost govornikovih besed je našla popolno razumevanje in živo priznanje. Naši probujeni šentpavliani bodo ob volitvah častno storili svojo dolžnost. Niso in ne bodo klonili pred onimi, ki črno in zavistno gledajo na razvoj in uspeh našega dela.

Prireditve.

Koncert v Trzinu. Pevska šola »Slov. bralnega društva« v Trzinu priredi v nedeljo, dne 29. t. m. v »Sokolskem domu« pod vodstvom ravnatelja Alb. Lajovica svoj l. koncert s pestrnim sporedom. Na štev. 132 in 133 od 8. do pol 9., na štev. 134 in 135 od pol 9. do 9., na štev. 136 od 9. do pol 10.

Zveza trgovskih nastavitencev naznanja vsem članom, kraj. skupinam in zaupnikom, da se vrši letoš-

nji občni zbor v dneh 19., 20. in 21. marca v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Prosimo vse kraj. skupine, da nam takoj naznanijo imena delegatov in gostov, kateri se občne-ga zbora udeležijo. — Odbor.

Krajevni odbor Narodnega sveta za Ljubljano in okolico ima v soboto, t. j. 21. t. m. ob 20. uri svojo sejo v zadnji sobi kavarne »Zvezda«. Vabilo se tudi zaupniki.

Organizacija voj. invalidov, podružnica za Trbovlje vabi na javni invalidski shod, ki se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne v gostilni g. Jakob Božiča. Poroča iz prijaznosti tovariš Mežnarčič Ivo iz Celja. — K obilni udeležbi vabi odbor.

»Društvo tehnikov v Ljubljani« priredi v soboto 21. t. m. ob 20. uri v verandi hotela »Union« svoj prvi družabni večer s primernim zabavnim sporedom. Vstop dovoljen le članom in njih rodbinam. Vpeljati goste je dovoljeno le proti vabilu. Isto je pravčasno po društvenih članih reklamirati v društvenem tajištvu Gradišče 10 III. Vstopnina prosta!

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Aprovizacija.

PRODAJA SLADKORJA.

Na vsak odrezek štev. 2 se dobi v vojni prodajalni pol kilograma sladkorja po spodaj navedenem redu. Strankam se priporoča, naj pridejo zanesljivo šele ob določeni uri, da ne bo po nepotrebnem pokaljanja.

Stvar policijske straže pa je, da norenega ne pusti v prodajalno, predno ni zanj določen čas, ker nikakor ne gre, da bodo stranke, ki se najprvo postavijo pred trgovino, dobile najprvo sladkor, četudi je zanje določen poznejši čas ali celo drugi dan. Če se bodo spuščale stranke po tem redu v prodajalno, tedaj ne bo treba nobeni stranki čakati čez določen čas.

Zamudnike, ki se zglašajo pozneje, ali stranke, ki hočejo predčasno sladkor, pa je treba brezposlojno odloviti. — Za zamudnike se bo določil čas po končani prodaji.

V ponedeljek, dne 23. dopoldne: na št. 65 od 2. do 1/4, na št. 67 od četrta na 4. do četrta na 5., na št. 68 od četrta na 5. do 5., na št. 69 od 5. do pol 6. — V torek, dne 24. dopoldne: na št. 71 od 8. do tričetrt na 9., na št. 72 od tričetrt na 9. do pol 10., na št. 94 od pol 10. do tričetrt na 11., na št. 95 od tričetrt na 11. do pol 12. — V torek, dne 24. popoldne: na št. 66 od 3. do pol 6. — V sredo, dne 25. ves dan, na št. 70 od 8. do 12. in od 3. do 6. — V četrtek, dne 26. dopoldne: na št. 73 od 8. do pol 9., na št. 76 od pol 9. do 9., na št. 77 od 9. do pol 10., na št. 78 od pol 10. do 10., na št. 79 od 10. do pol 11., na št. 80 od pol 11. do 11., na št. 81 od 11. do pol 12., na št. 82 od pol 12. do 12. — V četrtek, dne 26. popoldne: na št. 83 od 2. do pol 3., na št. 84 od pol 3. do 3., na št. 85 od 3. do pol 4., na št. 86 od pol 4. do 4., na št. 87 od 4. do pol 5., na št. 88 od pol 5. do 5., na št. 89 od 5. do pol 6., na št. 90 od pol 6. do 6. — V petek, dne 27. dopoldne: na št. 91 od 5. do pol 9., na št. 92 od pol 9. do 9., na št. 93 od 9. do pol 10., na št. 94 od pol 10. do 12. — V petek, dne 27. popoldne: na št. 96 od 3. do 4., na št. 97 od 4. do pol 5., na št. 98 od pol 5. do pol 6. — V soboto, dne 28. dopoldne: na št. 99 od 8. do tričetrt na 9., na št. 100 od tričetrt na 9. do 9., na št. 101 od 9. do pol 10., na št. 102 od pol 10. do 10., na št. 103 od 10. do pol 11., na št. 104 od pol 11. do 11., na št. 105 od 11. do pol 12., na št. 106 od pol 12. do 12. — V soboto, dne 28. popoldne: na št. 107 od 2. do pol 3., na št. 108 od pol 3. do 3., na št. 109 od 3. do pol 4., na št. 139 in 140 od pol 4. do 4., na št. 63 od 4. do pol 5., na št. 110 od pol 5. do 5. — V ponedeljek, dne 1. marca dopoldne: na št. 111 od 8. do četrta na 10., na št. 112 od četrta na 10. do 10., na št. 113 od 10. do 11., na št. 114 od 11. do 12. — V ponedeljek, dne 1. marca popoldne: na št. 115 in 116 od 8. do pol 9., na št. 117 in 118 od pol 9. do 9., na št. 119 in 120 od 9. do pol 10., na št. 121 in 122 od pol 10. do 10., na št. 123 in 124 od 10. do pol 11., na št. 125 in 126 od pol 11. do 11., na št. 127 in 128 od 11. do pol 12., na št. 130 in 131 od pol 12. do 12. — V torek, dne 2. marca dopoldne: na štev. 132 in 133 od 8. do pol 9., na štev. 134 in 135 od pol 9. do 9., na štev. 136 od 9. do pol 10.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni prednik: Rudolf Golouh, Tisk »Licit. tiskarne« v Ljubljani.

Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.		Anončni zayed Drago Beselljak, Ljubljana, Canharjevo nabrežje 5 v Ljubljani:						priporoča sledete tvrditve in podjetja:		Beton, železobeton in vodne zgradbe Inž. dr. Miroslav Kasal Hilšerjeva ulica 7.	
Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo Gospodstvska cesta 10.		72	Elektrotehnični predmeti „Svetla“ Mestni trg 25.	74	Graver A. Černe Dvorni trg 1.	77	Manufaktura in zaloga oblek Schwab & Bizjak Dvorni trg 3.	79	Prodaja in popravila pis. strojev The Rex Co. Selenburgova ulica 7/1.	81	Stavbeno podjetje Tavčar & Svetina Gospodstvska cesta 6.
Gramofoni, godbeni avtomati A. Rasberger Sodna ulica 5.		76	Fotograf Veličan Bešter Aleksandrova cesta 5.	75	Lesna veletrgovina Regove & Comp. Kolodvorska ulica 31.	78	Tehnične potrebščine Odon Koutny Kolodvorska ulica 37.	80	Špedicija F. & A. Uher Selenburgova ulica 4.	83	Železnina Zalta & Žilič Gospodstvska cesta 10.
Žarnice „Svetla“ Mestni trg št. 25.		91	Mizarstvo Josip Slejko Zg. Šiška št. 82.	92	Oblast. konces. zavod za pokončavanje mliži in mrčesa Miroslav Zor Kolodvorska ulica št. 30/11.	93	Stavb. in pohištveni pleskar in ličar Josip Jug Rimska cesta št. 16.	94	Gostilna „Mali Triglav“ Karol Cigler Spodnja Šiška pri državnem kolodvoru.	95	Kleparstvo in vodovodna inštalacija Leopold Bögl Gospodstvska cesta št. 18.
Raznoževalne aparate Opalographie in potrebščine k istim dobavi The Rex Co. Selenburgova ul. 7.		223	Kleparstvo in vodovodna inštalacija Alojzij Goršič Sp. Šiška, Kavškova c. 224.	224	Avtomobili, motorji, kolesa, pnevmatika, autogaraža J. Gorec Gospodstvska c. 14.	225	Pristna domača vina, najzibornejša kuhinja pri „Zagorjanki“ Židovska ul. št. 1.	226	Export čevljev Aleksander Oblat Sv. Petra c. št. 16.	227	Krojaška delavnica Krekov trg št. 10 v hiši Impex.
Restavracija „Maribor“ Grajski trg 1.				v Mariboru:				Špecialna trgovina s čevlji Grajski trg 1.			
Manufaktura Dragotin Jančič Aleksandrova cesta 11.		85	Modna trgovina Franjo Mayer , Glavni trg. Kopač & Nifergal , Glavni trg.	86	Nakup in prodaja posestev H. Havlik nasl. J. Simčič Gregorčičeva ulica 6.	87	Specerije Adolf Weigert , Aleksandrova c. 13. Ferd. Greiner , Gospodstvska ulica 2.	88	Trgovina z mešanim blagom Marija Slemenšek Maistrova ulica 17.	89	Čevljarstvo Ham Andrej Vetrinjska ulica 15.

Odvetnik dr. Jos. Sajovic

je otvoril pisarno v Ljubljani,

Kolodvorska ulica št. 8,
nasproti hotela Štrukelj

v družbi z odvetnikom dr. Josipom Hacinom.

256

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbeno podjetje

Ljubljana, Sodna ulica 2. Maribor, Viktorhofova ulica 34.

J. I. P. Ljubljana, Brzojavni naslovi: J. I. P. Maribor.

Tehnični ravnatelj: avtor. civ. inž. Vclav Fidršel.

Komercialni ravnatelj: Viktor Kukovec.

- Odd. I. Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbeno nadzorstvo.
Odd. II. Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija.
Odd. III. Beton, železobeton. Železne konstrukcije.
Odd. IV. Železnice, ceste, predori, mostovi.
Odd. V. Industrijska in gospodarska poslopja.
Odd. VI. Komercialno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin.

Svohodni ogled! Pohištvo. Ceniki zastoj!

Spalne, jedilne in gospodstvske sobe, kuhinjska oprava, podložki modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in univalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinije izvršitve po — jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo —

Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

Priznana fini
kranjski
firnež

lastni izdelki
razpošilja

Ivan Premerl, Ljubljana, kolodvorska ulica št. 18.

Kostanjev les

kupi vsako množino
in plača najv. ceno

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

Osebe

vešče opekarskega dela

v okrogli peč ter pri strojih za zidno in strešno zarezno opeko (žgati, zlagati, notri in ven voziti, strojniki — Brenner, Setzer, Ein- und Ausschleiber, Maschinenleute) se sprejmejo takoj za celoletno delo v

opekarni Lajtersberk pri Mariboru.

Imeli bi pristoje stanovanje, kurjavo, razsvetljavo ter del vrta na razpolago.

Čevljarji pomočnik se takoj sprejme.
Hrana in stanovanje v hiši. Zelena jama 157.

Zenitna ponudba. Radi pomanjkanja znanja se želimo seznani z gospodstvom ali vdovo v starosti do 35 let, ki bi imela malo posestvo, trgovino ali denar v gotovini v svrhu skorajšnje ženitve. Sem mizarjski mojster, star 33 let ter imam več tisoč kron prihrankov. Ponudbe, če mogoče s sliko pod „Tajnost“ na upravo „Naprej“.

Mladenič, 23 let star, obrtnik iz de-koj ožen z mlado, zdravo gospodstvom ali tudi vdovo, ki ima nekaj premoženja ali morda posestvo. One, ki imajo veselje in korajžo za to, naj mi pošljejo svoje ponudbe s sliko na upr. „Naprej“ pod „Pomlad“.

Zobozdravnik

M. U. dr. Zv. Janežič

se je nastanil na Bledu.

Ordinira od 9. do 12. ure.

Dimnikarska obrt

na Koroškem
se takoj proda.

Naslov v upravi „NAPREJ“ pod „Korotan“.

Sprejme se takoj

gospodinja,

boljša oseba, ki zna dobro kuhati, samostojno voditi celo gospodinjstvo, oskrbovati mlado deklico in dečka ter vsled celodnevne zaposlenosti hišne gospodinje v trgovini nadzirati sploh vse hišne posle. — Ponudbe na Josip Weiss, pekar, Karlovac.

Cigarettni papir

sledede vrste:

Golet, Club, Abadie, Samum

priporoča na debelo:

„Uranus Papirnica“

Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Priporočamo:

JOSIP JUG

stavbeni - pohištveni
pleskar in ličar

LJUBLJANA

Rimska cesta 16.

Delavska kuhinja

(kantina)

se takoj odda solidni osebi v pivovarni UNION, Spodnja Šiška. Glede natančnejših dogovorov naj se interese ne-mudoma oglase od 5. do 6. ure zvečer pri vratarju. Stanovanje v tovarni brezplačno.

KAJO DELIC,

zlatar in draguljar

Ljubljana, Hilšerjeva ul. 4

priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico

za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh uzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

Brzojavka!

Kdo plača najvišjo ceno za star baker? Samo

„Kupferweiss“

Maribor, Sofijin trg št. 1.

250

RAZPIS.

Gradbena direkcija za Slovenijo v Ljubljani razpisuje tri mesta gradbenih adjunktov in tri mesta gradbenih oficijalov.

Pravilno kolekovane prošnje, katerim naj bodo dodana spričevala, krstni list, curriculum vitae, dokazila o jugoslovanskem državljanstvu, znanju jezikov in eventualni dosednji praksi, je vložiti do dne

1. marca 1920

pri Gradbeni direkciji za Slovenijo.

Pripominja se, da se bo ozirala deželna vlada pri oddaji prvih treh mest le na akademike in pri oddaji drugih treh mest le na absolvente višjih obrtnih šol ali sorodnih tehničnih učilišč z višjo izobrazbo.

Mesta gradbenih adjunktov so sistemizirana v X. mesta gradbenih oficijalov v XI. čin. razr. Po zadovoljivem enoletnem službovanju se bodo zasedla definitivno z istočasno pomaknitvijo v IX. oziroma X. čin. razr.

V Ljubljani, februarja 1920.

Ing. A. Klinar, gradbeni direktor.

Poštni čekovni račun št. 10.582.

Telefon interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

sprejema v svojem hranilnem oddelku

hranilne vloge

in jih obrestuje po čistih

4%.

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih

4 1/2 %.

Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

1. V Spodnji Šiški v Ljubljani.
2. Na Glinah pri Ljubljani.
3. V Ljubljani, Bohoričeva ul.
4. V Ljubljani, Sodna ulica.
5. V Ljubljani, Krakovski nasip
6. Rožna dolina (obč. Vič).
7. V Trzinu na Gorenjskem.
8. Na Savi (obč. Jesenice) na Gorenjskem.
9. Na Jesenicah (pri Ferjanc).
10. Koroška Bela-Javornik.
11. Borovnica.
12. Radovljica.
13. Kranjska Gora.
14. Mojstrana.
15. Celje.
16. Sočanje.
17. Guštanj, Koroško.
18. Prevalje.
19. Mežica.
20. Črna I.
21. Črna II.
22. Maribor.
23. Litija.
24. Št. Lovrenč na Pohorju.
25. Kamnik.
26. Pragerak.
27. Krize pri Trzinu.
28. Sv. Ana pri Trzinu.
29. Gorje pri Bedu.
30. Store pri Celju.
31. Fala nad Mariborom.
32. Ruše nad Mariborom.
33. Pliberk, Koroško.
34. Rogaška Slatina.
35. Radeče-Zidanmost.

Še podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v Ljubljani, Sp. Šiška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošljejo pod naslovom: Ljubljana, poštni predal 13.

Društvo ima na razpolago pošne poiznitve s katerimi zamorejo vložniki denarne poiznitve pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.

Sodrug!

Zadružniki!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!